

องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

**The School's Learning Organization Effecting Teachers' Quality of Work Life
in Schools under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1**

นายณัฐพงษ์ชัย วัชรพงศ์ธร

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ที่ปริภควิทยาพนธ์ ดร.วิจิตต์แสงสว่าง และ ดร. พลชวรินทร์ วัชรพรธำรงค์

Abstract

The purposes of this study were to investigate 1) the level of organizational learning of the schools, under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1, 2) the teachers' quality of work life in schools under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1, 3) the relationship between organizational learning and the teachers' quality of work life and 4) the prediction coefficients of the elements of a learning organization affecting to the teachers' quality of work life in those schools. The samples were 82 school administrators and 297 teachers under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1 in the academic year of 2556 B.E.. Questionnaires were used for collecting data. Frequency, percentage, mean and standard deviation, the Pearson correlation (Pearson product moment correlation coefficient) and multiple regression analysis (stepwise method) were employed for data analysis.

The findings revealed as follows:

1) The learning organization of schools under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1 as a whole was at a high level, ranking by the mean scores from high to low; there were the aspects of technology use, shared vision and team learning respectively.

2) The teachers' quality of work life under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1 as a whole was at a high level, ranking by the mean scores from high to low; there were the aspects of progress and work stability, the use of democratic principles in the workplace, balance of life and work, and social integration and shared functionality.

3) The schools' learning organization and the teachers' quality of work life in schools under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1 was significantly positive correlation at a high level ($r_{xy} = .643$) of .05 respectively.

4) The schools' learning organization affected to the quality of work life of teachers of schools under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1 which can be accounted for technology use, organizational improvement, system thinking and team learning and could concurrently predicted for 77.00 % on the teachers' quality of work life in those schools at a level of .05 respectively. It could be a written equation in standardized score as; $Z'y = .600X_7 + .506X_6 + -.354X_2 + .246X_3$.

Keywords: Learning organization, quality of work life, primary school

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. 2) ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้ กับคุณภาพชีวิตการทำงาน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. 4) ศึกษาความสัมพันธ์การพยากรณ์ขององค์ประกอบขององค์การแห่งการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 379 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1) องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

2) คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ความก้าวหน้า และความมั่นคงในงาน การใช้หลักประชาธิปไตยในการทำงาน และความสมดุลของชีวิตโดยภาพรวม

3) องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก ($r_{xy}=.643$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ คือด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ ด้านการมีแบบแผนความคิด และด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ได้ร้อยละ 77.00 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z_{y_1} = .600X_1 + .506X_2 + -.354X_3 + .246X_4$

คำสำคัญ: องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน, คุณภาพชีวิตการทำงานของครู

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสม ขณะที่การทบทวนผล การพัฒนาประเทศในระยะที่ผ่านมา สะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการประเทศที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว ทั้งมีความเสี่ยงในหลายมิติที่อาจทำให้ปัญหาต่างๆ รุนแรงมากขึ้น การพัฒนาประเทศในอนาคตจึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมและสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศให้เข้มแข็ง กรอบแนวคิดการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จึงมี

แนวคิดที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8-10 โดยยึดแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มีการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการทั้งมิติตัวคน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ขณะเดียวกันให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในสังคมในกระบวนการพัฒนาประเทศ และชี้นำทิศทางการพัฒนาประเทศระยะกลางเพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ระยะยาว ที่ทุกภาคส่วนในสังคมไทยได้เห็นพ้องร่วมกัน กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ปี พ.ศ. 2570 ซึ่งกำหนดไว้ว่า “คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตย และหลักธรรมา

ภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง มีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีความปลอดภัย และมั่นคงอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี เกื้อกูล และเอื้ออาทรซึ่งกัน การพัฒนาในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จึงได้กำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสม โดยเร่งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยง และเสริมรากฐานของประเทศด้านต่างๆ ให้เข้มแข็งควบคู่ไปกับการพัฒนาคน และสังคมไทยให้มีคุณภาพ พร้อมทั้งยังส่งเสริมการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งสร้างกระแสสังคมให้เกิดการเรียนรู้ เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ให้มีนิสัยใฝ่รู้รักการอ่านตั้งแต่วัยเด็ก และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของคนต่างวัย ควบคู่กับการส่งเสริมให้องค์กร กลุ่มบุคคล ชุมชน ประชาชน และสื่อทุกประเภท เป็นแหล่งเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์ สื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย รวมถึงส่งเสริมการศึกษาทางเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555, หน้า 8-11)

หลายองค์กร ได้นำแนวคิดการจัดองค์กรแห่งการเรียนรู้ มาใช้ในการบริหารที่เน้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในองค์กร ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ครู ใน โรงเรียนจะต้องมีความรู้ ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริง แนวคิดการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ ครอบคลุมตั้งแต่ระดับบุคคล จนถึงระดับองค์กรมีเป้าหมายและระบบงานในการพัฒนาผู้นำ และครู ทุกคนในองค์กร โดยการส่งเสริมและยกระดับการเรียนรู้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมอย่างไรก็ตาม การพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมาร์ควาร์ด (Marquardt, 1994, p.76) ได้ระบุว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ต้องมีโครงสร้างที่เหมาะสม ไม่มีสายการบังคับบัญชามากเกินไป มีวัฒนธรรมการเรียนรู้ในองค์กร มีการเพิ่มอำนาจปฏิบัติ มีการตรวจสอบภาคเคเนการเปลี่ยนแปลงที่อาจกระทบต่อสภาพแวดล้อมขององค์กร ทุกคนมีส่วนร่วมสร้างและถ่ายโอนความรู้ มีเทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ มุ่งเน้น คุณภาพ ย้ำเน้น ความมีกลยุทธ์มีบรรยากาศที่เกื้อหนุน มีการทำงานเป็นทีม และมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน นอกจากนี้ เซ็งเก้ (Senge, 1990, pp. 139-269) เชื่อว่าหัวใจขององค์กรแห่งการเรียนรู้ คือในองค์กรมีบุคคลที่เป็นเลิศมีรูปแบบการคิด มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีการเรียนรู้ ร่วมกันเป็นทีม และมีคนที่คิดเป็นระบบอยู่ในองค์กร ย่อมทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูง ซึ่งถือว่าเป็นการบริหารงานในยุคใหม่ การบริหาร

องค์กรดังกล่าว จะช่วยให้องค์กรไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาองค์กรแบบยั่งยืนและ ต้องใช้ระยะเวลายาวนานด้วย ซึ่งต้องอาศัยพื้นฐานของการพัฒนาองค์กร คือการเตรียมความพร้อมของครู เพื่อการเปลี่ยนแปลง เมื่อองค์กรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน แล้วก็ต้องถ่ายทอดสู่ผู้ปฏิบัติและเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ของผู้ปฏิบัติเพื่อครูจะได้มีความเข้าใจเป้าหมายขององค์กรมีความรู้ความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ครูจะสามารถ ช่วยผลักดันองค์กรให้ไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้สำเร็จ

สำหรับคุณภาพชีวิต หรือชีวิตที่มีคุณภาพสำหรับข้าราชการครู เป็นลักษณะการดำเนินชีวิตที่มีความเป็นอยู่สอดคล้องกับระดับความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์อย่างมีคุณค่า โดยเป็นชีวิตที่มีการกินดีอยู่ดี ถูกต้องตามสุขลักษณะมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง มีงานทำที่สามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้โดยไม่ต้องเป็นภาระของผู้ใดทั้งเป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมวัฒนธรรมอันดีงาม สำคัญในหน้าที่รับผิดชอบต่อตนเองครอบครัว และสังคมส่งผลต่อการเสริมสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมได้อย่างเต็มที่ ตามกำลังความสามารถและสถานภาพของตน และสุดท้ายสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และยังเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ของชีวิต ซึ่งก็คือการปฏิบัติภารกิจต่างๆ ตามบทบาทหน้าที่หรือกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งคือ การทำงานเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงถึงการมีคุณภาพชีวิต โดยที่บุคคลทุกคน ไม่สามารถแยกกิจกรรมการทำงานจากการดำเนินชีวิตประจำวันได้ แนวคิดนี้จึงเรียกว่าคุณภาพชีวิตการทำงาน เป็นแนวคิดการทำงานที่บอกว่า งานและชีวิตจะเกี่ยวข้องผสมผสานกันอย่างกลมกลืน โดยคำนึงถึงรูปแบบงานที่ทำให้ข้าราชการครูมีการทำงานที่ดี มีความรู้ลึกซึ้งพึงพอใจในการทำงาน ย่อมส่งผลให้การศึกษาประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล(สายัณห์ จันทะวงษ์, 2548, หน้า 2) สอดคล้องกับ รุ่งนภา สันติศิริ นรินทร์ (2550, หน้า 21) กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูว่า ถ้าผู้บริหารสามารถตอบสนองให้บุคลากรครูมีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้แก่ ความต้องการด้านสุขภาพกาย การปฏิบัติหน้าที่อย่างมีความสุข มีความเป็นอยู่ต่อหน้าที่สังคมอย่างเหมาะสมกับอาชีพ มีเศรษฐกิจทั้งส่วนตัวและครอบครัว ที่อยู่ได้เป็นต้น จะก่อให้เกิดความสำคัญต่อองค์กร คือ บุคลากรสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี เป็นทรัพยากรมนุษย์ของประเทศที่มีคุณภาพ

และผู้บริหารสามารถพัฒนาโรงเรียน โดยอาศัยศักยภาพของครูอย่างเต็มที่ และหน่วยงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู เพื่อให้นำไปสู่การทำงานที่ดี มีความรู้สึกที่ดี มีความรู้สึกพึงพอใจในการทำงาน มีการดำเนินชีวิตที่มีความสุข พร้อมทั้งมีการทำงานร่วมกัน ก่อให้เกิดผลดีต่อองค์กร และประสบผลสำเร็จเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เมื่อบุคลากรมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีขึ้น ย่อมมีขวัญและกำลังใจมีความสุขมีความผูกพันต่อองค์กร มีความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนให้องค์กรก้าวหน้าให้ไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบเป็นตัวกำหนดคุณภาพการทำงาน และสภาพความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล ซึ่งมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมต่างๆ เช่น ระดับการศึกษา ที่อยู่อาศัย อายุของหัวหน้าครอบครัว จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและยังมีความผูกพันกับตัวชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคมได้แก่ รายได้ ทรัพย์สิน หนี้สินรวมทั้งความสุขทางด้านจิตใจคุณภาพชีวิตจึงเป็นระดับของการมีชีวิตที่ดีมีความสุข ความพึงพอใจในชีวิตเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิตของปัจเจกบุคคลในสังคม คุณภาพชีวิต หมายถึง ระดับการมีชีวิตที่มีความสุข มีความพึงพอใจทั้งด้านวัตถุ สังคมและจิตใจ รวมทั้งความสัมพันธ์ทางสังคมสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ค่านิยมและเป้าหมายในชีวิตของแต่ละบุคคล สุวรรณวัฒน์ วัลลีย์ (2554, หน้า 12)

ดังนั้น การนำคุณภาพชีวิตการทำงานไปใช้ ก็จะทำให้ให้มีคุณภาพการทำงานที่ดี และส่งผลให้คุณภาพและปริมาณของผลผลิตสูงขึ้น และเป็นการปรับปรุงการติดต่อสื่อสารในองค์กรให้ดีขึ้น เสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพิ่มความพึงพอใจในการทำงาน ลดอัตราการขาดงานเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคลากร และฝ่ายบริหาร ให้ดีขึ้น ส่งเสริมความร่วมมือในองค์กร และความรู้สึกว่าได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรม ให้เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติงานในองค์กร

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับขององค์กรแห่งการเรี ยนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
- 2) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง องค์การแห่งการเรี ยนรู้กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

4) เพื่อศึกษาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์องค์ประกอบขององค์การแห่งการเรี ยนรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ขอบเขตของเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา องค์การแห่งการเรี ยนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยได้สังเคราะห์และบูรณาการจากแนวคิดของเซ็งเก้ (Senge, 1999, p. 6), มาร์ควาร์ด (Marquardt, 1996, pp. 21-30), เฟ็ดเลอร์, บูกอยน์ และ บอยเดล (Pedler, Burgoyne & Boydell, 1991, pp. 71-88), เก็ปฮาร์ท และคนอื่นๆ (Gephart, et al., pp. 35-45) และวิจารณ์ พานิช (2550, หน้า 167-170) จำนวน 7 องค์ประกอบ คือ 1) การคิดเชิงระบบ 2) การเรี ยนรู้ร่วมกันเป็นทีม 3) การมีแบบแผนความคิด 4) การเป็นบุคคลที่รอบรู้ 5) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 6) การปรับเปลี่ยนองค์กร 7) การใช้เทคโนโลยี

ส่วนในด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์และบูรณาการมาจากแนวคิดของ วอลตัน (Walton, 1974, pp. 12-16), อัมสท็อต (Umstot, 1984, pp. 422-423), ฮิวส์ และโทมัส (Huse & Thomas, 1980, pp. 235-238), เฮริก และแมคคาบี (Heric & Maccaby, 1975; อ้างถึงใน จันทปาภา วิเศษโวหาร, 2552, หน้า 14-15) วิชาญ สุวรรณรัตน์ (2543, หน้า 16), อุดม ทุมโหมสิต (2544, หน้า 31) และเสนาะ ดิยาวัว (2544, หน้า 7) ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม 2) สิ่งแวดล้อมถูกสุขลักษณะและปลอดภัย 3) การพัฒนาความสามารถของบุคคล 4) ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน 5) การใช้หลักประชาธิปไตยในการทำงาน 6) การบูรณาการทางสังคมและทำงานร่วมกัน 7) ความสมดุลของชีวิตในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 82 โรงเรียน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 82 คน และครูจำนวน 1,247 คน รวมประชากร 1,329 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 379 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 82 คน โดยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2556 โดยกำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 297 คน โดยวิธีสุ่มอย่าง ง่าย แยกตามรายอำเภอ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอบ้านบึง อำเภอหนองใหญ่ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 379 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบสอบถามเรื่องเรื่อง องค์การแห่งการเรี ยนรู้ของโรงเรียน และแบบสอบถามคุณภาพชีวิต การทำงานของครู แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 องค์การแห่งการเรี ยนรู้ของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ตอนที่ 3 คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2) ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับผู้อำนวยการ และครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจำนวน 379 ฉบับ

3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบ สอบถาม แต่ละฉบับจนครบตามเกณฑ์ที่กำหนด

4) นำข้อมูลที่ได้อัไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณเป็นร้อยละ

2) วิเคราะห์ข้อมูลองค์การแห่งการเรี ยนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3) วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4) ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรี ยนรู้ของโรงเรียน กับชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

5) องค์การแห่งการเรี ยนรู้ของโรงเรียนที่ส่งผลต่อชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการหาค่าสมการถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis: stepwise)

สรุปผลการวิจัย

1) ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย 144 คน เป็นเพศหญิง 235 คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 284 คน จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 90 คน จบการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่ามีผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 82 คน ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 117 คน ประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี จำนวน 126 คน และประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไปจำนวน 54 คน และสามารถจำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถามได้ เป็นผู้บริหารจำนวน 82 คน และเป็นครูสอนจำนวน 297 คน และจำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก มีครูที่ปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 125 คน ขนาดกลาง มีครูที่ปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 121 คน ขนาดใหญ่มีครูที่ปฏิบัติหน้าที่จำนวน 133 คน

2) ผลของการศึกษาขององค์การแห่งการเรี ยนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีเมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมาก สามอันดับแรกคือ ด้านการใช้เทคโนโลยี

รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และด้านการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร

(1) ด้านการคิดเชิงระบบ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากสามอันดับแรกคือ ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่ทันสมัยตลอดเวลา รองลงมาคือ ครู ในโรงเรียนมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และครู ในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครู ในโรงเรียนมีการพัฒนาระบบการทำงานอย่างต่อเนื่อง

(2) ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากสามอันดับแรกคือ ครู ในโรงเรียนมีความรักสามัคคีกันให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ครู ในโรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และครู ในโรงเรียนมีการเผยแพร่ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครู ในโรงเรียนได้พัฒนาขีดความสามารถของตนเองเพื่อการสร้างสรรค์งานร่วมกับทีมงาน

(3) ด้านการมีแบบแผนความคิด มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยในระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากสามอันดับแรกคือ ผู้บริหารสามารถปรับวิธีการทำงานโดยใช้วิจารณญาณของตนเองได้ดี รองลงมาคือ ครู ในโรงเรียนมีวิธีการทำงานที่ชัดเจน สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง และผู้บริหารสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในการเปิดโลกทัศน์การทำงานแก่บุคลากร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครู ในโรงเรียน มีความตื่นตัวในการเปลี่ยนแปลงในองค์กรเสมอ

(4) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากสามอันดับแรกคือ ครู ในโรงเรียน มีความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ครู ในโรงเรียน มีความรักความเข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อกันทุ่มเทในการปฏิบัติงานในองค์กร และครู ในโรงเรียน สนใจใฝ่เรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ มีการพัฒนาตนเอง

อย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครู ในโรงเรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกลกล้าตัดสินใจในการปฏิบัติงานอย่างเชี่ยวชาญ

(5) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยในระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากสามอันดับแรกคือ ครู ในโรงเรียนมีความผูกพันกับการพัฒนาเพื่อความก้าวหน้าขององค์กร รองลงมาคือ โรงเรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ใหม่ๆ ของสมาชิกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันทั้งโรงเรียน และครู ในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครู ในโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานให้เติบโตในทิศทางเดียวกัน

(6) ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยในระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากสามอันดับแรกคือ โครงสร้างของโรงเรียนมีการกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน และมี 2 ข้อที่คะแนนเฉลี่ยเท่ากันคือ ครู ในโรงเรียน มีความรัก ความผูกพันกับโรงเรียนที่สอน กับ ผู้บริหาร ครู ในโรงเรียน มีความร่วมมือในการสร้างวิสัยทัศน์ เพื่อให้โรงเรียนมีทิศทางในการบริหารตนเอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ลักษณะงานที่ท่านปฏิบัติมีความเกี่ยวข้อง และก่อให้เกิดสัมพันธภาพดีกับผู้อื่น

(7) ด้านการใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากสามอันดับแรกคือ โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีระบบสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการบริหาร โรงเรียน รองลงมาคือ ครู ในโรงเรียนมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ ข่าวสารให้กับสมาชิกภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน และโรงเรียนสนับสนุนให้ครู ในโรงเรียน ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โรงเรียนมีเทคโนโลยีให้ครู ใช้เพียงพอในการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและรวดเร็ว

3) ผลการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากสามอันดับแรกคือ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน รองลงมาคือ การใช้หลักประชาธิปไตยในการทำงาน และความสมดุลของชีวิต

ในการทำงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สิ่งแวดล้อมถูก
สุขภาพและปลอดภัยเมื่อพิจารณาจากด้านพบว่า

(1) ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรมมีค่าเฉลี่ย
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสาม
อันดับแรกคือ ท่านได้รับสวัสดิการที่ทางโรงเรียนมีสวัสดิการ
ต่างๆ ให้เหมาะสมเพียงพอ รองลงมาคือ ท่านได้รับเงินเดือน
เหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับภาระงานที่รับผิดชอบ และท่านได้รับ
เงินเดือนเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย
ที่สุดคือ ค่าตอบแทนที่ท่านได้รับมีผลต่อแรงจูงใจในการทำงาน

(2) ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัยมีค่าเฉลี่ย
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสาม
อันดับแรกคือ ท่านเจ็บป่วยหรือ ได้รับอันตรายจากการทำงานใน
โรงเรียน ได้รับความดูแลช่วยเหลือเป็นอย่างดี รองลงมาคือ
โรงเรียนจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคอย่างเพียงพอ และโรงเรียนมี
อาคาร สถานที่ มีความมั่นคงปลอดภัย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย
ที่สุดคือ โรงเรียนมีการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมอุปกรณ์ เครื่องมือ
เครื่องใช้ ให้อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน

(3) ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคลมีค่าเฉลี่ยใน
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสาม
อันดับแรกคือ โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมด้านการอบรม
ประชุมสัมมนาทางวิชาการ รองลงมาคือ ท่านได้มีโอกาสในการ
เพิ่มพูนทักษะในวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ และท่านมีส่วนร่วมในการ
คิดแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานของโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย
ที่สุดคือ แบบแผนความคิดของท่านถูกนำมาใช้ปฏิบัติงาน ให้เกิด
ประโยชน์กับองค์กร

(4) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงานมีค่าเฉลี่ย
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสาม
อันดับแรกคือ ท่านได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจาก
ผู้บริหาร รองลงมาคือ ท่านได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานที่สำคัญใน
โรงเรียนอยู่เสมอ และ ท่านมีความสุขพอใจกับตำแหน่งหน้าที่ใน
ปัจจุบันส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านได้มีโอกาสเข้ารับการ
ฝึกอบรมในการพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

(5) ด้านการใช้หลักประชาธิปไตยในการทำงานมี
ค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่า
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามอันดับแรกคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญพินิติสุภาย
บุคคล และไม่ก้าวท้าวในเรื่องส่วนตัวของครู ในโรงเรียน รองลงมาคือ
โรงเรียนของท่านมีการสอบถามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียน และ
นำไปปรับปรุงแก้ไขสภาพการทำงาน และโรงเรียนของท่านเปิด
โอกาสให้ครู ในโรงเรียน สามารถแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายของ
องค์กรได้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญ
ภาคแก่ครูทุกคน ในโรงเรียน

(6) ด้านการบูรณาการทางสังคม และทำงานร่วมกัน
มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่า
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามอันดับแรกคือ โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ผลงาน
ให้ชุมชนรับทราบ รองลงมาคือ โรงเรียนมีบรรยากาศแห่งความเป็น
มิตร ในการปฏิบัติงาน และผู้ปกครองนักเรียนให้ความเชื่อถือครู
ในโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครู ในโรงเรียน
ปฏิบัติงานสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

(7) ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานมีค่าเฉลี่ย
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับมากทุกข้อ และสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสาม
อันดับแรกคือ งานที่ท่านทำในโรงเรียนสามารถทำควบคู่กับการ
รับผิดชอบครอบครัวได้ รองลงมาคือ ท่านมีเวลาผ่อนคลายความตึง
เครียดจากการปฏิบัติงาน และสมาชิกในครอบครัวเข้าใจยอมรับภาพ
การปฏิบัติงานของท่าน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านมี
โอกาสพบปะสังสรรค์กับเพื่อนร่วมงานนอกสถานที่

4) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้
ของโรงเรียนกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน
ทางบวกในระดับมาก ($r_{xy} = .643$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบขององค์กรแห่งการ
เรียนรู้ของโรงเรียน สามารถพยากรณ์คุณภาพชีวิตการทำงานของ
ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
ด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของครู (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ได้ 4 ปัจจัย โดยมีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (R^2)
ในภาพรวมเท่ากับ .770 หมายถึง องค์ประกอบขององค์กรแห่งการ
เรียนรู้ของโรงเรียน สามารถพยากรณ์คุณภาพชีวิตการทำงาน

ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ร้อยละ 77.00 เรียงลำดับตามอำนาจพยากรณ์จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการใช้เทคโนโลยี (X) มีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .600 ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร (X₁) มีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .536 ด้านการดำเนินงานร่วมกันเป็นทีม (X₂) มีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ -.315 และด้านการมีแบบแผนความคิด (X₃) มีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .211

ในด้านที่ไม่สามารถพยากรณ์คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มี 3 ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านการคิดเชิงระบบ (X) มีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .037 ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ (X₁) มีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .043 และด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (X₂) มีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .055

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้ $Z'y = .600X_1 + .506X_2 + -.354X_3 + 246X_4$

อภิปรายผล

1) องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ระวีวรรณ บุญสม (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้มีนโยบาย โครงการ และกิจกรรมที่มีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนได้มีการพัฒนาวิชาชีพ โดยการเข้ารับการอบรมประชุมสัมมนา และศึกษาดูงานด้านการพัฒนาการศึกษา มีการจัดทำนวัตกรรม การวิจัยเพื่อสร้างสื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ทำให้บุคลากรพัฒนาขยายขีดความสามารถของตนเองเพื่อสร้างสรรค์งานการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการอย่างต่อเนื่อง สมาชิกของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีการเรียนรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน มีการขยาย

ศักยภาพเพื่อการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่อย่างต่อเนื่อง มีการขยายขอบเขตความสามารถอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่มและระดับองค์กรเพื่อนำไปสู่จุดหมายที่บุคคลในระดับต่างๆ ที่ต้องการอย่างแท้จริง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2556, หน้า 46) ส่งผลให้โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่มีความคิดใหม่ๆ และการแตกแขนงของความคิด ได้รับการยอมรับเอาใจใส่เกิดเป็นองค์กรที่บุคคลได้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ นฤมล บุญพิมพ์ (2553, หน้า 15) ได้กล่าวว่า การพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นั้น องค์กรหรือหน่วยงานจะต้องจัดบรรยากาศกระตุ้นการเรียนรู้ของครูเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของตนเพื่อสร้างสรรค์งาน และการบรรลุเป้าหมายมีการกระตุ้นให้แสดงออก สมาชิกได้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการส่งเสริมศักยภาพเพื่อแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง มีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันมีการค้นหาและพัฒนาศักยภาพของบุคคลและทีมงาน จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการวิจัยพบว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับที่ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ โฉมจิต เสด็จจิต (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ในด้านการใช้เทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่ได้มีการศึกษาเรียนรู้ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร มีการเผยแพร่ข่าวสารโดยที่องค์กรมีการสนับสนุนให้บุคลากรได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้อิเล็กทรอนิกส์ โดยได้จัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีมาคอยอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรได้ใช้ในการปฏิบัติงาน พร้อมกับมีการปรับปรุงเทคโนโลยีให้ทันสมัย และพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานและการเรียนรู้อยู่เสมอ

3) ผลการวิจัยพบว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กรมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในลำดับสุดท้าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ โหมยิต เสดะจิต (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ในด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความเข้าใจถึงความสำคัญของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีความร่วมมือในการสร้างวิสัยทัศน์ ให้องค์กรมีทิศทางในการบริหาร มีการวางแผนงานแนวทางการปฏิบัติ โดยสอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร

เมื่อพิจารณาโดยการเปรียบเทียบทุกด้าน จะเห็นได้ว่าในด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร มีค่าน้อยที่สุดอยู่ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีโรงเรียนส่วนหนึ่งที่ยังไม่ตอบสนองนโยบาย ในด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร โดยเฉพาะในด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร โดยมีโครงการต่างๆ เช่น โครงการปฏิรูปภูมิทัศน์ในโรงเรียน โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การปรับเปลี่ยนครูสายผู้สอนให้ตรงกับวุฒิ และความสามารถ รวมถึงการสร้างความสำเร็จเห็นสำคัญของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมีการสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ รวมถึงผู้บริหารบางส่วนยังไม่ได้วางทิศทางในการบริหาร และการวางแผนงานแนวทางการปฏิบัติให้ครูให้สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2556, หน้า 50) จึงเป็นเหตุผลให้ในด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร มีค่าน้อยที่สุดอยู่ในอันดับสุดท้าย

4) จากการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ ขันติยะ (2552, หน้า 92) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนา และการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ด้วยการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียน มีคุณภาพชีวิตการทำงานซึ่งเป็นการสร้างและพัฒนามุคผลกรในองค์กร ให้ได้รับการสนองตอบความต้องการ จนเกิดความพึงพอใจซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพ และคุณภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จสูงสุด

5) ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับที่ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรียม สุขเกล้า (2553, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ครูในโรงเรียนได้รับคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชา ได้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมในการพัฒนาวิชาชีพและได้รับมอบหมายในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการวางแผน ได้ลงมือปฏิบัติและประเมินผลการปฏิบัติงานต่างๆ ของโรงเรียนจนได้รับตำแหน่งหน้าที่ที่ทรงสูงชัน มีความสุขในการปฏิบัติงาน และพอใจในตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ทั้งนี้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ตระหนักและส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน จึงส่งผลให้โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ จึงอยู่ในอันดับ 1

6) ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านสิ่งแวดล้อมถูกสุขลักษณะและปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในลำดับสุดท้าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรียม สุขเกล้า (2553, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในด้านสิ่งแวดล้อมถูกสุขลักษณะและปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่มีการจัดให้มี สาธารณูปโภคที่เพียงพอ มีบรรยากาศเอื้อต่อการปฏิบัติงาน มีการ บำรุงรักษาหรือซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ให้อยู่ในสภาพ ดีพร้อมใช้งานได้ ในโรงเรียนมีสภาพดีเป็นสัดส่วนเหมาะสำหรับ ใช้ปฏิบัติงาน

เมื่อพิจารณาโดยการเปรียบเทียบกับคุณภาพชีวิตในด้าน อื่นๆ จะเห็นได้ว่า สิ่งแวดล้อมถูกสุขลักษณะและปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าครู บางส่วนยังมีความ ไม่พึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหาร ที่ไม่มีนโยบายส่งเสริม เรื่องสุขลักษณะที่ปลอดภัย ให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อม และ บรรยากาศที่ดีในโรงเรียนเอื้อต่อการปฏิบัติงาน รวมถึงในเรื่อง อาคารสถานที่บางแห่งยังขาดความมั่นคงและความปลอดภัย ซึ่งบาง อาคารมีอายุการใช้งานยาวนาน และบริเวณพื้นที่ของโรงเรียน กว้างขวาง อาจทำให้การดูแลไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร มีส่วนทำให้ครู ขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และมีความคิดว่าสถานที่ ที่ตนเองปฏิบัติงานยังขาดความปลอดภัย จึงส่งผลให้มีความเห็น อยู่ในอันดับสุดท้าย

7) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการ เรียนรู้ของโรงเรียนกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิษยรัตน์ ธรรมะรัตน์จินดา (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง องค์การแห่งการ เรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า องค์การแห่งการ เรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กัน ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ให้ความสำคัญและเน้นการ มีส่วนร่วมหรือการทำงานเป็นทีม โดยที่สมาชิกทุกคนนั้นจะต้องมี เป้าหมายเดียวกัน จะทำอะไรแล้วทุกคนต้องยอมรับร่วมกัน มีการ วางแผนการทำงานร่วมกันการทำงานเป็นทีมมีความสำคัญในทุก องค์การ ซึ่งในการทำงานเป็นทีมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเพิ่ม ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการบริหารงานการทำงานเป็น ทีม มีบทบาทสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของงานที่ต้องอาศัย

ความร่วมมือของกลุ่มสมาชิกเป็นอย่างดี โดยใช้ความรู้ สารสนเทศ ผนวกกับทักษะประสบการณ์ของครู ในโรงเรียน ซึ่งความรู้ ความสามารถจะเป็นตัวสร้างมูลค่าเพิ่มขององค์การที่พร้อมจะถูก นำไปใช้ประโยชน์ในองค์การ ในการบริหารของผู้บริหารก็มีการ ขยายผลจากการทำให้วิสัยทัศน์มีความชัดเจนขึ้น ส่งเสริม และเพิ่ม ความกระตือรือร้นให้ครูได้เกิดการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ และ เพิ่มพูนสมรรถนะที่จะก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการดำเนิน กิจการไปสู่เป้าหมายร่วมกัน โดยที่ตระหนักว่า เมื่อมีการเพิ่มเติม จนเกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ขึ้น คุณภาพชีวิตของครูที่อยู่ใน โรงเรียนก็จะมีคุณภาพที่ดีตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับศิริกานต์ ทิมชัยงาม (2553, วารสารศึกษาศาสตร์ปีที่ 19 ฉบับที่ 1) ที่กล่าวว่า การมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีทำให้นักลเกิดความพึงพอใจและมีคุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อมีคุณภาพชีวิตที่ดีย่อมส่งผลให้คนมีคุณภาพ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่ความสำเร็จขององค์การ

8) ผลการวิเคราะห์หาคัดลอกยพหุคุณองค์ประกอบขององค์การ แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของ ครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 จากองค์ประกอบขององค์การแห่งการเรียนรู้ทั้ง 7 ด้าน ซึ่งนำมาการพยากรณ์กับคุณภาพชีวิต โดยภาพรวม สามารถ พยากรณ์ ได้ 4 ปีจ้ยตามลำดับต่อไปนี้ การใช้เทคโนโลยี การ ปรับเปลี่ยนองค์การ การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และการมีแบบแผน ความคิด ซึ่งอธิบายได้ตามลำดับดังนี้

(1) ด้านการใช้เทคโนโลยี ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการ ทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เทคโนโลยีนั้นเป็นอุปกรณ์ที่ เอื้ออำนวยความสะดวกในยุคโลกาภิวัตติ สามารถส่งผลกระทบอย่าง กว้างขวางต่อระบบเศรษฐกิจ ภาคการผลิต ภาคการบริการ การศึกษา และ คุณภาพชีวิตของประชาชน เทคโนโลยีจึงเป็นส่วนหนึ่งของ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคมในหลายๆ ด้าน เป็นทั้งเครื่องมือที่ ผลักดันให้มีการพัฒนา รวมถึงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำรงชีวิต ของมนุษย์ ซึ่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งตอบสนองต่อการดำรงชีวิตของ ครู ในโรงเรียน จนทำให้มีบุคลากรในทุกหน่วยงานมีคุณภาพชีวิต ในการทำงานที่ดียิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการ, 2546, หน้า 3)

(2) การปรับเปลี่ยนองค์การ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการ ทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ชลบุรี เขต 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การปรับเปลี่ยนองค์การ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เกิดกระบวนการที่สนใจเดิมไปสู่กระบวนการที่สนใจใหม่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ตระหนักถึงในด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ โดยเห็นได้จากการที่ครู ในโรงเรียนมีความเข้าใจถึงความสำคัญของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีความร่วมมือในการสร้างวิสัยทัศน์ ให้องค์กรมีทิศทางในการบริหาร มีการวางแผนงานแนวทางปฏิบัติ โดยสอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร มีการบริหารงานแบบกระจายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ โดยมีขอบเขตที่ชัดเจน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานได้จริง

(3) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ตระหนักถึงในด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เห็นได้จากการที่ครู ในโรงเรียน ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์จากการปฏิบัติงาน มีความรักสามัคคีกัน ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล โดยมีผู้บริหารคอยสนับสนุนส่งเสริมระบบการทำงานเป็นทีม มีโอกาสพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง ในการสร้างสรรค์งานร่วมกับผู้อื่น มีโอกาสเรียนรู้การทำงานเป็นทีม มุ่งพัฒนาวิธีการทำงานต่างๆ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน เข้าใจในหลักการ ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม โดยการจัด โครงสร้างและทีมงานที่มีการกำหนดทิศทางการพัฒนา

(4) การมีแบบแผนความคิด ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ตระหนักในเรื่องการมีแบบแผนทางความคิด หรือมีกรอบความคิด ความเชื่อที่สมเหตุสมผล ที่ส่งผลต่อการสะท้อนภาพถูกต้องชัดเจน และสามารถวิเคราะห์หรือจำแนกข้อมูล โดยมุ่งหวังจะปรับปรุงแนวคิดที่ถูกต้องในการมองโลกและปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอีกทั้งยังสามารถทำความเข้าใจในวิธีการที่จะสร้างความเด่นชัดทางกระบวนการคิด เพื่อการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

9) ผลการวิเคราะห์หัตถดอยพหุคุณองค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากองค์ประกอบขององค์การแห่งการเรียนรู้ทั้ง 7 ด้าน ซึ่งนำมาการพหุคุณกับคุณภาพชีวิต โดยภาพรวม ซึ่งไม่สามารถพหุคุณได้ 3 ปัจจัยตามลำดับต่อไปนี้ การคิดเชิงระบบ การเป็นบุคคลที่รอบรู้ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ซึ่งอธิบายได้ตามลำดับ ดังนี้

(1) การคิดเชิงระบบ ไม่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การคิดเชิงระบบเป็นการจัดระบบ และการบริหารระบบนั้น เป็นการจัดกลุ่มมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่ทำงานหรือโครงการที่ส่วนราชการดำเนินการให้เป็นระบบย่อยๆ ที่มีขั้นตอนการทำงาน วิธีการทำงานที่เป็นมาตรฐาน และบันทึกการทำงาน แล้วบริหารระบบนั้นด้วยกระบวนการ PDCA โดยต้องพึงพากระบวนการทำงานเชิงยุทธศาสตร์มีการวิเคราะห์สภาพการณ์ทั่วไป และสภาพการณ์เฉพาะของหน่วยงาน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของหน่วยงาน ซึ่งการคิดเชิงระบบจะเน้นไปที่เรื่องกลไกของสมอง ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ด้านการคิดเชิงระบบไม่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2) การเป็นบุคคลที่รอบรู้ ไม่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก หลักการพัฒนาการเป็นบุคคลที่รอบรู้ นั้น เป็นการพัฒนาตนเองให้เป็นเลิศ ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่บุคคลต้องมั่นฝึกฝนตนเองเพื่อสร้างให้เกิดเป็นวินัยในตนเอง และมีการปรับปรุงมุมมองของตนเองอย่างต่อเนื่อง บนพื้นฐานแห่งความเป็นจริง ซึ่งในการพัฒนาให้เกิดคุณลักษณะของการเป็นบุคคลที่รอบรู้ นั้น จึงไม่เกี่ยวกับองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต ซึ่งประกอบด้วย ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม สิ่งแวดล้อม ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย การพัฒนาความสามารถของบุคคล ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน การใช้หลักประชาธิปไตยในการทำงาน การบูรณาการ ทางสังคมและทำงานร่วมกัน และความสมดุลของชีวิตในการทำงาน

3) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ไม่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันนั้นเป็น

การสร้างทรศนะของความร่วมมือกันอย่างยี่มั่นของสมาชิกในองค์กร เพื่อพัฒนาให้เกิดความสำเร็จในอนาคต และความต้องการที่จะมุ่งไปสู่ความปรารถนาร่วมกันของสมาชิกทั้งองค์กร เป็นวิธีการทำให้แต่ละคนเกิดวิสัยทัศน์ ด้วยการฝึกให้คนคิดมองไปข้างหน้า มองไปที่อนาคต การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน จึงเริ่มจากการมองสิ่งต่างๆ ให้เป็นกระบวนการ โดยเป็นการมองภาพรวมขององค์กร ไม่ได้มองเฉพาะหน่วยของตนเองเท่านั้น ในขณะที่คุณภาพชีวิตเป็นเรื่องของระดับการมีชีวิตที่ดีมีความสุขและความเป็นพึงพอใจในชีวิต ในด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์และสังคม ที่เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นอยู่ และการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคม เป็นการประสานการรับรู้ของบุคคลในด้านร่างกายด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ภายใต้วฒนธรรม ค่านิยม และเป้าหมายในชีวิตของแต่ละบุคคล จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ไม่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ข้อเสนอแนะ

1) จากการศึกษาพบว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ เพื่อให้โรงเรียนมีทิศทางในการบริหารเปิดโอกาสให้ครู ในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการรับฟัง ความคิดเห็นซึ่งกันและกันมีโครงสร้างของโรงเรียน และการกระจายอำนาจหน้าที่ตรงตามความรับผิดชอบ เพื่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนต่อไป

2) จากผลการวิจัยพบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ในโรงเรียน ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และผู้บริหารควรพิจารณาเกี่ยวกับการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคให้เพียงพอต่อการใช้งานสร้างบรรยากาศเอื้อต่อเอื้อต่อการเรียนการสอน บำรุงรักษา ซ่อมแซมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ให้อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน จัดโครงสร้างสถานที่ให้เป็นระเบียบ สะอาดสวยงามและถูกสุขลักษณะ

3) จากการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ในโรงเรียน ในด้านการใช้เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และผู้บริหาร ควรพิจารณาและส่งเสริมเกี่ยวกับความเข้าใจในด้านการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร สนับสนุนให้ครู ในโรงเรียน ได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้อิเล็กทรอนิกส์ การรับส่งข้อมูลภายในและภายนอก สนับสนุนงบประมาณในการจัดหาเครื่องมือ และอุปกรณ์เทคโนโลยี มาใช้ในการดำเนินงาน เพราะเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาที่ปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งตอบสนองต่อการดำรงชีวิตของครู ในโรงเรียน

4) จากการศึกษาพบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีองค์ประกอบที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต คือ การใช้เทคโนโลยี การปรับเปลี่ยนองค์การ การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การมีแบบแผนความคิด ดังนั้น ผู้บริหาร และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรส่งเสริมส่งเสริมเกี่ยวกับความเข้าใจในด้านการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารให้ครู มีความเข้าใจถึงความสำคัญของการเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ ส่งเสริมความร่วมมือในการสร้างวิสัยทัศน์ ให้องค์กรมีทิศทางในการบริหาร มีการวางแผนงานแนวทางปฏิบัติ โดยสอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สร้างความรักสามัคคีกันให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สนับสนุนระบบการทำงานเป็นทีมเปิดโอกาสให้ครู ในโรงเรียน ได้มีโอกาสพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง ในการสร้างสรรค์งาน ร่วมกับผู้อื่นมี โอกาสเรียนรู้การทำงานเป็นทีม มีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน วางแผน กลยุทธ์ในการปรับวิธีการทำงานที่ชัดเจน รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจในการทำงานประสานผลประโยชน์ เพื่อให้้องค์การประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาองค์ประกอบอื่นที่เกี่ยวข้องกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2) ควรศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการ เรียนรู้ของโรงเรียน และคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 และเขตการศึกษาอื่นๆ

3) ควรศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในเชิงคุณภาพ เช่น จาก หลักฐานที่ปรากฏชัดเจน การสังเกต การสัมภาษณ์การสนทนา กลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลจากสภาพจริง การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่มีความเที่ยงตรง และเชื่อมั่น ได้มากยิ่งขึ้น

4) ควรศึกษาปัจจัยที่อื่นๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน ของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศึกษา อื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

กองสวัสดิการแรงงาน. (2547). **คุณภาพชีวิตการทำงาน**

(Quality of work life). อนุสารแรงงาน, 11 (4), หน้า17-22.

โหมยิตเสตะจิต. (2549). **ศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่ง**

การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ลพบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
ราชนครินทร์.

ทวิศักดิ์ ชันติยะ. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิต**

ในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์.
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. (บริหารการศึกษา). เลข:
คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

นฤมล บุญพิมพ์. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็น**

องค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนกับประสิทธิผลการ
บริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏกาญจนบุรี.

ระวีวรรณ บุญสม. (2554). **ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ**

โรงเรียนระดับประถมศึกษาตามทัศนะของครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา
เขต 3. วิทยานิพนธ์ การบริหารการศึกษา ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์.

รุ่งนภา สันติศิรินิรันดร์. (2550). **การศึกษาคุณภาพชีวิตการ**

ทำงานของครูโรงเรียนในเครือพระแม่มาลี. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

เรียม สุขกล้า. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการ**

ทำงานของข้าราชการครูกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง เขต 1.

ปริญญาโทพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิจารณ์ พานิช. (2550). **ทศปฏิบัติสู่ความเป็นองค์กรเรียนรู้**

ของหน่วยราชการ. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก http://www.medicaltaf.com/images/1153985687/col_04018.doc.

วิชาญ สุวรรณรัตน์. (2543). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิต**

การทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานฝ่าย
ปฏิบัติการบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน).

วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิชยรัตน์ ชรรมะรัตน์จินดา. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่าง**

องค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2.

วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศิริกานต์ ทิมย้ายงาม. (2553). **วารสารศึกษาศาสตร์ปีที่ 19 ฉบับที่ 1.**

สายัณห์ จันทะวงศ์. (2548). **พฤติกรรมการสอนของครูใน**

โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมือง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1. วิทยานิพนธ์

ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุวรรณวัฒน์ วัลลีย์. (2554). **คุณภาพชีวิตการทำงานของ**

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอปลาปาก
จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์

มหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เสนาะ ตียาวี. (2544). **หลักการบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 2).**

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.

(2556). รายงานการศึกษาศาภาพการปฏิบัติงานและความต้องการการพัฒนาบุคลากรเพื่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรื. (2555). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**. กรุงเทพฯ. สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2546). **คู่มือ**

คำอธิบายและแนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546.

อุดม ทุมโหมสิต. (2545, มกราคม-มิถุนายน). การพยากรณ์

แนวโน้มรายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบลโดยใช้ **เทคนิคอนุกรมเวลา**. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์, หน้า 4.

Gephart, M. A. & Marsick V. J. (1996, December). **“Learning**

organization come alive training & development.”

50(12), 35-45.

Herrick, N. Q. & Maccaby, M. (1975). **Humanizing of work**

life in the quality of working life; Problem protects and state of the art. New York: Macmillan.

Huse, E. F. & Cummings, T. G. (1985). **Organization**

Development and Change (3rd ed.). Minessota:

West Publishing.

Huse, E., & C. Thomas. (1980). **Organization Development**

and Change. New York: West Publishing.

Krejcie, R. V. & Morgan, E. W. (1970). **“Determining sample**

size for research activities”. Education and Psychological

Measurement. 30 (10): 607-610.

Marquardt, M. J. (1996). **Building the Learning Organization:**

A Systems Approach to Quantum Improvement and

Global Success. New York: McGraw Hill. Minessota.

Pedler, M., Burgoyne, J., & Boydell, T. (1991). **The learning**

company: A strategy for sustainable development.

New York: McGraw-Hill.

Senge, P. M. (1990). **The fifth discipline. Century Business,**

London.

Senge, Peter M. (1999). **The Fifth Discipline Field Book.**

London: Nicholas Brealey.

Umstot, D. D. (1984). **Understanding organization behavior.**

Minnesota, West.

Walton, Richard E. (1974 May-June). **Improving the Quality of**

Work Life. Harvard Business Review.